

یادداشت

جامعه‌ایرانی در دهه‌چهارم انقلاب

سیدرضا صالحی‌امیری

رییس کتابخانه ملی ایران

● جامعه ایرانی در دهه‌چهارم انقلاب با تحولی جدی مواجه است و باید به این سوال پاسخ داد که چنین جامعه‌ای چه مختصاتی دارد؟ از ویژگی‌های جامعه متحول، پیش‌بینی‌ناپذیربودن آن است. با بررسی حرکت‌های اجتماعی دهه‌های گذشته، از دوم‌خرداد۷۶ تا تحولات ۸۴ و ۹۲ درمی‌یابیم که این تحولات به‌نحوی غیرقابل‌پیش‌بینی بوده‌اند. اما جامعه توانایی آ‌یستن حوادث گوناگون است. به‌عنوان مثال چه‌کسی توانست پدیده فوت مرحوم پاشایی را تحلیل کند؟ من از پدیده پاشایی به‌عنوان یک تحول جدید اجتماعی نام می‌برم. به این معنا که یک طبقه جدید اجتماعی در جامعه ایران با مطالبات جدید شکل گرفته است که ورای جریان روشنفکری در ایران، یک‌زیست اجتماعی را تجربه می‌کند. مجموعه تحولات نشان می‌دهد که زیر پوست جامعه اتفاقاتی جدی در حال شکل‌گیری است. سنجش‌های آماری در این مورد نشان می‌دهد که نوع نگاه ساختار رسمی و ساختار غیررسمی دارای شکافی عمیق است. اما آن چیزی که در عرصه رسمی تعریف می‌کنیم، مبتنی‌بر ارزش‌ها و منجارها و اهدافی است که متفاوت با اتفاقاتی است که در کف خیابان و در عرصه‌های اجتماعی وقوع می‌پیوندد. یعنی میل به حرکت‌های اجتماعی در دهه‌چهارم انقلاب اسلامی بیشتر شده است. به‌طور مثال جنبش زنان به‌تدریج از عرصه سیاسی به عرصه اجتماعی کوچ می‌کند. به این معنی که مطالبات جدید اجتماعی مطرح می‌شود. آنها به‌دنبال آزادی‌های اجتماعی می‌روند. هرچند این به معنای این نیست که به‌دنبال آزادی‌های سیاسی نباشند. این موضوع دموورد جنبش قومی در ایران نیز صدق می‌کند؛ جنبشی که به اعتقاد من خفته است. ضمن اینکه حساس‌ترین و اصلی‌ترین گرائیگاه جامعه ایران، جنبش قومی است. جنبش قومی در سال۷۶ با تحولات بزرگی که صورت گرفت با نظام سیاسی سازگار شد و باوجود ضربات سختی که در هشت‌سال گذشته به آن وارد شد، با ظهور دولت آقای روحانی دوباره نوعی سازگاری و همگرایی با نظام سیاسی و دولت را آغاز کرده است. به این دلیل که جنبش قومی در ایران جنبشی معارض نیست، بلکه یک جنبش همگراست. موضوع دیگری که وجود دارد، خلق ارزش‌های جدید اجتماعی در ایران در پی بروز و ظهور شبکه‌های اجتماعی است. چرا که باید این ارزش‌های جدید را بشناسیم و نسبت به آن تحلیل روشنی داشته باشیم. در ذیل شبکه‌های اجتماعی، کوچ جامعه از فضای سیاسی به فضای اجتماعی روی می‌دهد. اگر روی‌دادن این اتفاق را بپذیریم، با یک پدیده بزرگ و رویکرد جدیدی در دهه‌چهارم انقلاب مواجهیم و آن اینکه چگونه می‌خواهیم با پدیده کوچ از فضای سیاسی به فضای اجتماعی مواجه شویم. با توجه به اینکه گروه‌های مرجع در جامعه ایران در حال تغییرند، دیگر هیچ گروهی نمی‌تواند ادعا کند که گروه مرجع جامعه است. جامعه‌شناسی ما با قدمت ۵۰ساله در ایران توانسته‌ست است جامعه‌شناسی تحولات ایران را به‌درستی تحلیل کند. ما دچار تاخر و اغتشاش تحلیلی در تحلیل پدیده‌های اجتماعی هستیم و دچار اختلال ارتباطی با جامعه شده‌ایم که تا حدی ناشی از شکاف نسلی است. درک تحولات اجتماعی ایران بسیار سخت و پیچیده است. عده‌ای با نگاه خوشبینانه معتقدند جامعه ایران مجموعه تحولاتی را تحمل می‌کند که سیری طبیعی دارد و ریشه آن در تحولات ناشی از مدرنیته است و آنچه در جامعه ایران اتفاق می‌افتد، نگران‌کننده نیست. تحلیل بدبینانه دیگری معتقد است: جامعه به‌دلیل تحمل آسیب‌های سخت اجتماعی در پنج‌دهه گذشته، بحران‌های خانواده، طلاق، ایدز، اعتیاد، ناهنجاری، خشونت و افول سرمایه اجتماعی دچار بحران بنیادی شده است که از آن به‌عنوان فروپاشی اجتماعی نام برده می‌شود. نکته سومی هم وجود دارد که جامعه در شرایطی دشوار از یک تونل سخت در حال عبور است و باید مراقب بود که به مرزهای خطرناک ترسیم. باید جامعه به یک بازسازی تن در دهد و فشار سخت آسیب‌های اجتماعی را کم کند تا از این شرایط سخت عبور کند.
آمار اعتیاد از ۲۰۰ هزارنفر به دومیلیون‌نفر، آمار طلاق از سه‌درصد اول انقلاب به بالای ۲۰ درصد و در برخی مناطق تا ۲۷ درصد افزایش یافته است. آماری که منتشر می‌شود نشان می‌دهد جامعه، جامعه آرامی نیست. جامعه‌ای عصبی و خشن است. مراجع انتظامی در گزارش رسمی اعلام کرده بودند در سال۹۲ یکصدهزار نزاع منجر به مراجعه به پزشکی قانونی شده است. چنین جامعه‌ای آ‌یستن حوادث متعددی است. در دهه‌چهارم شاهد نوعی بازنامایی و بازسازی فمینیسم، اومانیسم و سکولاریسم در اشکال جدید در جامعه هستیم. از طرفی اقتصاد کشور دچار چالش تحلف، گران‌فروشی و تقلب، رانت و فساد است. حصول فروپاشی حوزه فرهنگی، اخلاقی و اجتماعی است. باید بدانیم که در حال حاضر، اکسیر نجات‌بخش جامعه ایران، اخلاق، معرفت و فضیلت است. اخلاق و فضیلت جامعه را به‌سوی تعالی سوق می‌دهد. جامعه‌ای که با افول اخلاق مواجه شود، قطعاً دچار آسیب‌های جدی خواهد شد.

روزهای گذشته، بار دیگر محمدجواد ظریف و رفتارش در جریان مذاکرات هسته‌ای مورد انتقاد قرار گرفت و با حاشیه‌های جدیدی همراه شد. پیاده‌روی او با جای کری و سفر به فرانسه موضوع سوال ۲۱نماینده و تذکر کتبی حمید رسایی و تذکرها‌ی شفاهی تعدادی دیگر از نمایندگان شد. همین‌موضوع بهانه خوبی است تا علاوه بر واکاوی روند تعاملات وزارت خارجه در دولت اعتدال با مجلس اصولگر،ا، نگاهی مقایسه‌ای به دوره‌های گذشته و چالش‌های دیگر وزرای خارجه کشور داشته باشیم.

وزیر برای ۵۵روز

کریم سنجابی، دبیرکل جبهه ملی نخستین وزیر خارجه ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی است که پس از ۵۵روز فعالیت در این سمت، استعفا داد. یکی از انتقاداتی که به او مطرح می‌شد این بود که روزنامه‌های آن دوران نوشته بودند سنجابی چندروز از عید ۱۳۵۸ را در آمریکا گذرانده است. اختلافات سنجابی و بازرگان به اضافه اعتراض وی به اداره سفارت ایران- توسط شه‌یار روحانی و حایری و خارج از اراده وزارت خارجه در تهران- باعث شد که وی استعفا داده و ابراهیم یزدی، دومین وزیر خارجه دولت موقت شد.

تبعات تسخیر سفارت

ملقات و مذاکره با برژسکی، مشاور امنیت ملی کاخ سفید دقیقاً همان وقتی‌که زمزمه‌های سفر شاه از مکزیک به آمریکا، شنیده می‌شد؛ مهم‌ترین و بحث‌انگیزترین اتفاق دوران وزارت یزدی بود که به اشغال سفارت آمریکا توسط دانشجویان مسلمان پیرو خط امام و استعفا‌ی وی ختم شد. البته رهبران نهضت آزادی بارها گفته‌اند استعفا‌ی دولت موقت به‌دلیل واقعه ۱۳تپان نبود بلکه در این تاریخ استعفا‌ی دولت پذیرفته شد.

می‌توان گفت که جدی‌ترین برخوردها تاکنون با وزرای خارجه شورای انقلاب شده است. ابوالحسن بنی‌صدر که ۱۸آبان ۵۸ تا مرداد۶۹ رییس این شورا و کمتر از یک‌ماه نیز سرپرست وزارت خارجه بود، در دوران خود چالش‌های بسیاری را تجربه کرد و نهایتاً در خرداد ۶۰ توسط مجلس‌شورای اسلامی از مقام خود عزل شد.

نخستین انتخابات مجلس پس از انقلاب، ۲۴اسفند۵۸ و ورودم آن ۱۹اردیبهشت۱۳۵۹ برگزار شد. نامزدهای حزب جمهوری اسلامی، ۱۳ک‌رسی از مجموع ۲۴۱ک‌رسی را از آن خود کردند و نامزدهای مورد حمایت بنی‌صدر و بازرگان نیز هرکدام تعدادی ه‌رچند اندک از ک‌رسی‌ها را تصاحب کردند.

شایعه در دسر ساز

دومین وزیر خارجه دولت شورای انقلاب، صادق‌قطب‌زاده بود. مهم‌ترین اقدام دوران وزارت او شایعه بازپس‌گرفتن هواپیمای حامل شاه از پاناما برای پایان ماجرای گروگان‌ها بود. اصل قضیه و نگاه داشتن هواپیمای حامل شاه برای چندساعت درست بود اما قطب‌زاده قصد استفاده تبلیغاتی داشت تا در کارزار انتخابات به کار او بیاید. البته نتیجه نداد و در انتخابات ریاست‌جمهوری در قعر جدول قرار گرفت. با این‌حال وزیر خارجه باقی ماند و در دولت شهید رجایی، ماموریت او پایان یافت. دوسال بعد به دلیل توطئه طراحی کودتا علیه جمهوری اسلامی و قصد جان امام(ره) با حکم حجت‌الاسلام محمدی‌ری‌شهری رییس دادگاه انقلاب ارتش، در ۲۴شهریور۱۳۶۱ اعدام شد.

بعد از قطب‌زاده، محمدکریم خدایناهی و محمدعلی رجایی، سرپرست این وزارتخانه شدند و سپس میرحسین موسوی برای چندماه وزیر خارجه بود.

وزیر ۶ساله

علی‌اکبر ولایتی بعد از ریاست‌جمهوری آیت‌الله‌خامنه‌ای و نخست‌وزیری مهندس موسوی، همراه ۶۰، وزیر امور خارجه ایران شد و تا سال۷۶ در این سمت ماند. باسابقه‌ترین وزیر خارجه کشور که با چهار دولت باهنر، مهدوی‌کنی، میرحسین موسوی و هاشمی‌رفسنجانی همکاری کرد، در ماجرای «مک‌فارلین» به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اتفاقات آن دوران به مجلس احضار شد.

هشت‌نفر از نمایندگان مردم – حسینی‌سیرجانی، جلال‌الدین فارسی، نیک‌روش، سیدمحمد خامنه‌ای، موسویانی، نجفی‌رهنائی، فهمید کرمانی و اسرافیلیان- از وزیر خارجه وقت سوال کردند تا به مجلس بیایند و دراین خصوص توضیح دهد، همان‌وقت بود که امام‌خمینی(ره) آن سخنرانی معروف به «این‌تدهیون» را ایراد کردند و با نمایندگان سوال‌کننده برخورد تندی داشتند.

مجلس در سوال خود آورده بود که «باتوجه به اینکه وزارت امور خارجه عهده‌دار اجرای سیاست

سیاست

ظریف امیر-چهره‌پریمی

واکاوی مهم‌ترین دگیری‌های وزرای خارجه در ایران

ظریف رکورددار چالش

آرزو فرشید

در مرتبه بعد آلمان و مذاکرات فشرده مربوط به پرونده هسته‌ای در دوسال آخر شناخته می‌شود و مهم‌ترین دستاورد این دوره، ابراز تاسف وزیر خارجه وقت آمریکا- مادلین آلبرایت- به‌خاطر دخالت در کودتای ۲۸مرداد یا سیاست‌هایی است که ایران را از آتش جنگ‌های منطقه‌ای (دو حمله آمریکا به عراق و افغانستان) دور نگاه داشت. هم‌سوی‌بودن دولت و مجلس در آن زمان موجب شد که وی چالش‌های زیادی با قوه‌مقننه نداشته باشد. از سوی دیگر با واگذار کردن پرونده هسته‌ای به شورایعالی امنیت ملی، این وزارتخانه نسبت به شرایط فعلی کمتر در معرض اصطکاک با مجلس بود.
باین‌حال مواردی بوده که خرازی همچون دیگر وزرا به مجلس رفته و پاسخگو بوده است. به‌عنوان نمونه سال۸۱ به مجلس احضار شد تا علاوه‌بر پاسخ‌دادن به شش‌سوال ۱۱نماینده مجلس، در هفتمین‌نشست هفم‌کری کمسیون امنیت‌ملی برای بررسی مناسبات آمریکا و جمهوری‌اسلامی‌ایران شرکت کند. مجلسی‌ها از خرازی درباره عملکرد ایران در قبال مسایل خزر، فرصت‌های ا‌زدست‌رفته و فقدان توجه به فضای عمومی سیاست خارجی، سوال داشتند.

عزل در سفر

با تغییر دولت، محمود احمدی‌نژاد، منوچهر متکی را در مرداد۱۳۸۴ برای تصدی پست وزارت خارجه به مجلس معرفی کرد. وی تا آذر۸۹ وزیر ماند اما نهایتاً به شکل بی‌سابقه‌ای، درست زمانی که در یک‌سفر دیپلماتیک بود، از این سمت برکنار شد. متکی حین مذاکره و توسط رییس‌جمهور سنگال از عزل خود باخبر شد و دولت سنگال نیز این اقدام را توهین‌آمیز تلقی کرده، سفیر خود را از تهران فراخواند. موضوع برکناری پرحاشیه وی، یکی از سوالات محوری نمایندگان مجلس در احضار رییس‌جمهور ایران به مجلس بود که البته از سوی رییس‌جمهور به آن پاسخی داده نشد. متکی نیز در دوران وزارت خود از سوی مجلس بارها مورد سوال قرار گرفت تا جایی که می‌گفتند او وزیر دستورات است نه وزیر خارجه! مخالفان متکی در مجلس توقع داشتند که وزیر خارجه بتواند در مقابل دستورات احمدی‌نژاد بایستد. انتصاب‌های فامیلی متکی، مساله دیگری بود که مجلسی‌ها به آن اعتراض داشتند. وزیر خارجه احمدی‌نژاد یک کارت زرد را نیز در کارنامه خود دارد. هفتم شهریورماه سال۸۹ متکی به مجلس رفت تا درباره دلایل برگزاری یک همایش پرسروصد در ایران- همایش ایرانیان خارج از کشور- به سوال نادران پاسخ دهد. متن سوال البته درباره میزان تلاش وزارت خارجه برای آزادی خبرنگار ایرانی بازداشت‌شده در ایتالیا بود اما بحث به همایش ایرانیان خارج از کشور و حواشی آن، از رقص مختلط و سرو مشروب کشید. واکنش منوچهر متکی به خطاری که مجلس به وی داده بود هم در نوع خود جالب بود. او یک‌روز پس از این ماجرا گفت که «متأسفانه اظهارات آقای نادران در جلسه روزگشته مجلس به‌ویژه در زمانی‌که دیگر فرصتی برای پاسخ‌گویی نبود هیچ ارتباطی به سوال مکتوب او نداشت… به اعتقاد من روز گذشته می‌باید دو کارت زرد به آقای نادران و مدیریت جلسه داده

می‌شد ولی چه باید کرد که آیین‌نامه‌ای در این زمینه وجود ندارد.»

وی یک‌بار هم اسفند۸۸ در معرض دریافت کارت زرد قرار گرفت. متکی که برای دومین‌هفته متنادی برای پاسخ به سوال نمایندگان در مجلس حاضر نشده بود، تا مرز تأیید سوال نمایندگان در مجلس پیش رفت ولی خود را با تأخیر به جلسه علنی رساند و این خطر رفع شد. در آن مورد از وی پرسیده بودند که برای جلوگیری از بروز مجدد مشکل گرد و غبار شدید به‌وجود آمده از استان‌های جنوبی و غربی کشور چه تدبیری اندیشه شده است؟ کمسیون امنیت ملی و سیاست خارجی این سوال را از جمله سوالات ملی ارزیابی کرد. ولی درعین‌حال پاسخ‌های وزیر امور خارجه را مثبت دانست.

چالش به نام مشایی

پس از برکناری منوچهر متکی در آذرماه۱۳۸۹، صالحی با حفظ سمت ریاست سازمان انرژی اتمی به‌عنوان سرپرست وزارت امور خارجه ایران منصوب و بهمن‌ماه به‌عنوان وزیر پیشنهادهی امور خارجه به مجلس معرفی شد. وی توانست از مجلس رای اعتماد گرفته و وزیر خارجه شود اما او نیز چالش‌هایی با مجلس داشت. مهم‌ترین این چالش‌ها مساله دخالت مشایی در امور وزارتخانه تحت‌مدیریت وی بود. صالحی که خردامه سال۱۳۹۰ به دلیل انتصاب محمدشریف ملک‌زاده به سمت معاونت اداری و مالی، تا آستانه استیضاح پیش رفت، مردادماه در کمسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در پاسخ به سوال احمد توکلی در رابطه با سفرهای خارجی مشایی گفت که وی هیچ‌گونه دخالتی در دستگاه سیاست خارجی و وزارت امور خارجه در زمانی که من وزیر بودم، نداشته است.

صالحی نیز مانند دیگر وزرا بارها به کمسیون‌های مجلس فراخوانده شد و در مورد عملکرد خود گزارش داد. به‌عنوان مثال در شهریور۹۱ درخصوص شانزدهمین اجلاس جنبش عدم تعهد و همچنین نتایج اجلاس فوق‌العاده سران کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اسلامی که در مکه برگزار شد، گزارش‌هایی را ارائه کرد.

ظریف: استخوان در کلو

بعد از انتخابات۹۲، رییس دولت‌بازدهم، محمدجواد ظریف را برای تصدی سمت وزیر امور خارجه به مجلس معرفی کرد. ظریف که به‌واسطه فعالیت‌های دیپلماتیک خود در سازمان ملل و آمریکا از همان ابتدای کار امید به بهبود روابط دو کشور و تأثیرگذاری بر حل و فصل پرونده هسته‌ای را ایجاد کرده بود؛ ۱۴مرداد۹۲ به کمسیون امنیت ملی و سیاست خارجی رفت و توضیح داد که هرگز «کرین‌کارت» نداشته است، فرزندان‌ش در ایران زندگی می‌کنند، بعد از بازگشتن به ایران سفیری به آمریکا نداشته است و… به‌این‌رتیب توانست از مجلس اصولگر را رای اعتماد گرفته و وزیر شود اما این تازه ابتدای فراخوانده‌شدن‌های او به مجلس بود که مسوولیت پیگیری پرونده هسته‌ای را نیز داشت.

اقلیت تندروی مجلس تاکنون بارها و بارها تلاش کرده‌اند که با طرح سوال و انتقادهای تند زمینه استیضاح وزیر خارجه را فراهم کنند. اظهارات وی در مورد هولوکاست، نزاع اعراب و اسرائیل، امضای توافقنامه ژنو، برقراری رابطه با آمریکا، سفر اخیرش به فرانسه و قدم‌زدن با جان کری از جمله مواردی است که از جانب نزدیکان به طیف پایداری در مجلس بارها مورد انتقادهای شدید قرار گرفته است.

سوال کنندگانی که قانع نمی‌شدند

اولین بار ۱۲آبان۱۳۹۲ بود که ظریف به کمسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی احضار شد تا درباره پنج‌موضوع، یعنی موضع‌گیری درباره هولوکاست، تماس تلفنی باراک اوباما و حسن روحانی، تعریف از منافع ملی، احتمال توقف غنی‌سازی اورانیوم و حمله به مرزداران سرواوان توضیح دهد. وزیر خارجه دولت اعتدال به کمسیون رفت و توضیح داد اما سوال‌کنندگان قانع نشدند. وی یک‌بار دیگر نیز به مجلس رفت و در مورد مواضع ایران در مذاکرات هسته‌ای توضیح داد، زیرا مجلسی‌ها نسبت به محرمانه‌ماندن متن مذاکرات و عدم بازنشر آن در رسانه‌ها اعتراض داشتند.

آذرماه همان سال ۲۰نفر از نمایندگان به رییس‌جمهور نامه نوشتند و با اشاره به سخنان ظریف در جمع دانشجویان دانشگاه تهران که گفته بود آمریکا می‌تواند با یک‌بم سیستم دفاعی ایران را از کار بیندازد، خواستار عزل وی شدند.

ادامه در صفحه ۷

آینه دیروز

۹سال پیش در چنین روزی

کیهان

- رییس‌جمهوری در دیدار اعضای ستاد بزرگداشت دهه‌فجر: جاذبه پیام انقلاب در ماهیت عاشورایی آن است
- برای آزادی فوری شهروندان عراق، مردم بصره علیه اشغالگران انگلیسی به خیابان‌ها ریختند.
- کیهان بررسی می‌کند: بودجه ۸۵ کانون بحث کارشناسان
- مساعدت دولت برای احداث دهکده گردشگری در سرعین
- معرفی اعضای جدید هیات‌مدیره استقلال
- ریچارد مورفی: اوضاع خاورمیانه حیرت‌آور شده است

- معاون وزیر بهداشت در گفت‌وگو با کیهان: مافیای دارو از مبادی رسمی قاچاق می‌کند

روزگار

- جنبش ملی؛ جنبش اسلامی و جمهوری
- گفت‌وگو با نیکی کریمی در ضمیمه سینمایی: سلیقه من این است
- گزارش شرق از مذاکرات هشامی در قم
- دادگاه صدام به هرج‌ومرج کشیده شد
- پیام اروپا به ایران از طریق عراق
- دعوت از بلر برای سفر به ایران
- گزارش محرمانه ام‌ای‌فایو به تونی بلر
- سرمقاله کریم ارغنده‌پور با عنوان زوایای پنهان یک سفر: «... ای سفر مقتدی‌صدر به ایران و تلاش برای آرام‌کردن التهابات عراق و مناقشات این کشور، گامی در جهت ایجاد ثبات و امکان استقرار قدرتمندترین دولت آینده در این کشور نیست؟

ایران

- رییس‌جمهور در دیدار اعضای ستاد دهه‌فجر: آثار انقلاب اسلامی نامحدود و مستمر است
- سخنگوی وزارت خارجه مطرح کرد: دعوت تهران از بلر برای شرکت در کنفرانس هولوکاست
- معاون امنیتی وزارت کشور: پایان یک‌ماه گروگانگیری مرزبانان ایرانی
- با پیگیری وزارت علوم شهریه دانشگاه‌ها کاهش یافت
- انفجار بمب صوتی در اهواز
- با شرکت تیم‌های ایران و سه‌کشور اروپایی آغاز می‌شود: دور تازه مذاکرات هسته‌ای در بروکسل

فرماندهی

- نرخ تراکم در مناطق فرسوده تهران سال آینده افزایش نمی‌یابد
- امروز در بروکسل انجام می‌شود: دوره تازه مذاکرات هسته‌ای ایران و سه‌کشور اروپایی
- موسیقی ایران در گفت‌وگو با محمدرضا لطفی: آمده‌ام که بمانم
- رییس‌کل بانک مرکزی خبر داد: رتبه‌بندی مشتریان بانک‌ها آغاز شد

رسالت

- رییس‌جمهوری: انقلاب اسلامی آغاز همگانی شدن خداپرستی است
- حدادعادل: امروز فلسطین برای آمریکا نقشه راه ترسیم می‌کند
- ۸مرزبان ربوده‌شده ایرانی آزاد شدند
- آصفی: بلر را به شرکت در سمینار هولوکاست دعوت کرد

- بدعت جدید ترکیه در آستانه دین‌زدایی
- ایران میزبان المپیاد جهانی فیزیک ۲۰۰۷ شد

انتقاد

- در میان دوهزارو۵۰۰ کارشناس اجلاس داووس نماینده‌ای از ایران حضور نداشت؛ غیبت ایران در اقتصاد جهان
- افتتاحیه موسسه باران، شادابی در باران
- دادگاه اعتماد برگزار شد، حضرتی: باید مرز انتقاد مشخص شود
- احداث پالایشگاه در تالاب میانکاله
- استیضاح وزیر دفاع متوقف شد
- بهروز افخمی: رایزنی‌ها برای تأسیس شبکه صبا در تهران ادامه دارد

خبر

هاشمی‌رفسنجانی:

بهترین سرمایه برای آینده کشور آگاهی مردم است

- ایسنا: آیت‌الله «هاشمی‌رفسنجانی» گفت: دوره برخورد شعاری با مسایل کشور گذشته است و باید با علائیت به آینده کشور بیندیشیم و بهترین سرمایه این راه، آگاهی مردم است که این سرمایه در کشور وجود دارد.

رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام از طرح مطالعاتی ایجاد خط آهن با تونلی از زیر ارتفاعات البرز به مازندران خبر داد و گفت: «اگر طرح ایجاد خطوط قطارهای سریع‌السیر در این مسیر عملیاتی شود، می‌توان طول سفر و مسافت شمال به مرکز کشور را کم کرد.»